

Szczegółowe zestawienie wszystkich uwag i wniosków do projektu uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim w których został przekroczony poziom docelowy benzo(α)pirenu jako wskaźnika wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w powietrzu.

Lp.	Treść uwagi (wniosku)	Komentarz Departamentu Środowiska
Prezydent Miasta Siedlce		
1.	W Załączniku Nr 3 do programu ochrony powietrza w części pt. „Podstawowe kierunki działań zmierzających do przywracania poziomów docelowych benzo(α)pirenu powinien zostać wykreślony zapis w pkt 6 lit. a) dotyczący wprowadzania do regulaminów utrzymania czystości i porządku w gminach zapisów dotyczących zakazu spalania odpadów komunalnych na terenie otwartym. Kwestia spalania odpadów komunalnych na terenach otwartych regulowana jest zapisem art. 13 ust. 1 ustawy o odpadach, który zabrania odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza instalacjami lub urządzeniami spełniającymi określone wymagania. Zgodnie z §137 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie zasad techniki prawodawczej w uchwale nie powtarza się przepisów ustaw. W związku z tym proponowany zapis w regulaminie czystości i porządku na terenie gminy, który jest uchwalany uchwałą właściwej gminy nie będzie mógł być realizowany.	<u>Uwzględniono.</u> Zapis został wykreślony.
Starosta Powiatu Żuromińskiego		
2.	Nie wszystkie wskazane w załączniku Nr 3 do w/w programu ochrony powietrza podstawowe działania zmierzające do przywrócenia poziomów docelowych benzo(α)pirenu będą mogły zostać zrealizowane na terenie powiatu żuromińskiego z uwagi na charakter i wielkości powiatu oraz możliwości finansowe	<u>Wyjaśnienie.</u> Należy zachęcać mieszkańców do zmiany czynników grzewczych poprzez dofinansowanie mieszkańcom przez władze lokalne przedsięwzięć związanych z wymianą lub modernizacją źródeł ciepła. Możliwe jest uzyskanie przez gminę dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Lp.	Treść uwagi (wniosku)	Komentarz Departamentu Środowiska
Prezydent Miasta Płocka		
3.	<p>Ograniczenie stężenia benzo(α)pirenu w powietrzu w Płocku polegać będzie głównie na likwidacji trzonów kuchennych i kotłowni węglowych w obrębie Starego Miasta oraz podłączenia budynków do sieci ciepłej oraz budowa przyłączy do nieruchomości na tym terenie przez firmę Fortum Płock Sp. z o.o.</p> <p>Proszę o uzupełnienie tabeli 1 – „Analiza wpływu zaproponowanych działań naprawczych ...” o wspomniane działania w strefie miasto Płock</p>	<p><u>Uwzględniono.</u> Zapisy wprowadzono do załącznika nr 3.</p>
Starostwo Powiatowe w Szydłowcu		
4.	<p>W treści załącznika nr 3 – niezbędne środki dla osiągnięcia docelowego benzo(α)pirenu w powietrzu, powinny znaleźć się zapisy o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ograniczeniu spalania w piecach (i nie tylko w piecach) na terenach wiejskich odpadów, szczególnie z tworzyw sztucznych, 2. niedopuszczaniu do eksploatacji pojazdów samochodowych i innych maszyn spalinowych ze zużyтыми silnikami 	<p><u>Nie uwzględniono.</u> ad.1. kwestie zakazów spalania odpadów regulują zapisy ustawy <i>o odpadach</i>, regulaminy utrzymania czystości i porządku w gminach. ad. 2. zasady dopuszczania silników spalinowych do użytku regulują odrębne przepisy, m.in. <i>ustawa o ruchu drogowym</i>.</p>
Stowarzyszenie Przyjazna Komunikacja		
5.	<p>Wniosek o dopisanie na stronie 134 w załączniku nr 2 do „Programu...”, do gmin w których wystąpiły najwyższe wartości stężeń benzo(α)pirenu, gminy i miasta Milanówek</p>	<p><u>Nie uwzględniono.</u> W Milanówku nie wystąpiły najwyższe wartości stężeń benzo(α)pirenu w powietrzu na terenie strefy pruszkowsko-żyrdowskiej. Najwyższe wartości stężeń benzo(α)pirenu o okresie uśredniania wyników pomiarów rok kalendarzowy wystąpiły w gminach Brwinów, Grodzisk Mazowiecki, Michałowice, Nadarzyn, Podkowa Leśna, Pruszków i Żyrdów,</p>

Lp.	Treść uwagi (wniosku)	Komentarz Departamentu Środowiska
		gdzie przekroczyły poziom docelowy.
6.	<p>Wniosek o uzupełnienie analizy wpływu poniższych działań naprawczych na stężenie benzo(α)pirenu (załącznik nr 3 do programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(α)pirenu w powietrzu) dla strefy pruszkowsko – żyrardowskiej. Emisję komunikacyjną w powiecie grodziskim obniży się przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. budowę drugiego toru kolejki WKD od Podkowy Leśnej do Grodziska Mazowieckiego 2. budowę autostrady A2, która przejmie ruch tranzytowy na linii Żyrardów – warszawa i wprowadzanie bezpłatnej autostrady od Grodziska Mazowieckiego do Pruszkowa 3. budowę/modernizację drogi na północy po śladzie już istniejącej drogi 4. budowę obwodnicy drogi 579 w Grodzisku Mazowieckim tzw. „zachodniej” 5. modernizację dróg na południu powiatu grodziskiego, które będą doprowadzały ruch samochodowy do trasy S8. 	<p><u>Uwzględniono częściowo.</u> <u>Wyjaśnienie.</u> Przytoczone działania w zakresie ograniczania emisji liniowej są uwzględnione w ogólnych kierunkach działań zmierzających do przywracania poziomów docelowych benzo(α)piranu, które umieszczone zostały w Programie po uwzględnieniu uwag i wniosków przekazanych w trakcie konsultacji społecznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. budowa drugiego toru kolejki WKD od Podkowy Leśnej do Grodziska Mazowieckiego – kierunki działań 2n, 2o, 2. budowa autostrady A2, która przejmie ruch tranzytowy na linii Żyrardów – Warszawa i wprowadzanie bezpłatnej autostrady od Grodziska Mazowieckiego do Pruszkowa – kierunek działań 2c, 3. budowa/modernizacja drogi na północy po śladzie już istniejącej drogi – kierunek działań 2n,

Lp.	Treść uwagi (wniosku)	Komentarz Departamentu Środowiska
		4. budowa obwodnicy drogi 579 w Grodzisku Mazowieckim tzw. „zachodniej” – kierunek działań 2c, 5. modernizację dróg na południu powiatu grodziskiego, które będą doprowadzały ruch samochodowy do trasy S8 – kierunek działań 2n.
Starosta Piaseczyński		
7.	Wniosek o wskazanie organów odpowiedzialnych za realizację wskazanych w Programie podstawowych kierunków działań zmierzających do przywracania poziomów docelowych benzo(α)pirenu, między innymi do realizacji takich zadań jak: - dopłaty do wymiany starych pieców na nowe, - przechodzenie restauratorów i właścicieli „fast foodów” na metody smażenia zapewniające obniżenie emisji benzo(α)pirenu czy stosowanie zachęt finansowych dla restauracji, które są skłonne wymienić systemy wentylacji, - zmiana typu stosowanego paliwa w pojazdach, stosowanie nowych technologii w pojazdach, szkolenia kierowców zachęt finansowych do wymiany sprzętu na bardziej przyjazny środowisku.	<u>Nie uwzględniono.</u> Projekt programu ochrony powietrza powstał na podstawie zapisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza (Dz. U. Nr 38, poz. 221). W ww. rozporządzeniu dla programów ochrony powietrza sporządzanych ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(α)pirenu brak jest wymogu wskazania organów odpowiedzialnych za realizację zadań.
8.	Wskazanie źródeł finansowania zadań wynikających z Programu	<u>Nie uwzględniono.</u> Projekt programu ochrony powietrza powstał na podstawie

Lp.	Treść uwagi (wniosku)	Komentarz Departamentu Środowiska
		<p>zapisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza (Dz. U. Nr 38, poz. 221). W ww. rozporządzeniu, dla programów ochrony powietrza sporządzanych ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(α)pirenu, brak jest wymogu wskazywania źródeł finansowania zadań.</p> <p>Zadania finansowane być mogą ze środków własnych samorządów, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, innych funduszy celowych.</p>
Starostwo Powiatowe w Ostrołęce		
9.	<p>Założone w programie podłączenia powierzchni mieszkalnych do sieci ogrzewczych komunalnych i gazowych są nierealne. Działania edukacyjne w tym zakresie są nieskuteczne. Niezbędne jest wprowadzenie rozwiązań systemowych w celu dotowania montowania pieców ekologicznych, baterii słonecznych itp., a przede wszystkim obniżenia kosztów ogrzewania gazowego i olejowego. Środki na te cele winny być wydzielone z funduszy unijnych oraz wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska</p>	<p>Wyjaśnienie.</p> <p>Należy zachęcać mieszkańców do podłączania budynków do systemu ciepłowniczego np. poprzez dofinansowanie mieszkańcom przez władze lokalne przedsięwzięć związanych z wymianą lub modernizacją źródeł ciepła.</p> <p>Możliwe jest uzyskanie przez gminę dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki</p>

Lp.	Treść uwagi (wniosku)	Komentarz Departamentu Środowiska
		Wodnej.
10.	W przedłożonym projekcie programu ochrony powietrza w sposób ogólny proponuje się ograniczenie emisji benzo(α)piranu pochodzącej z transportu drogowego poprzez m. in. rozwój infrastruktury kolejowej, budowę ścieżek rowerowych itp. Brak jest propozycji konkretnych rozwiązań ograniczenia ruchu samochodowego na terenie powiatu ostrołęckiego oraz wskazania źródeł finansowania tych rozwiązań. Konieczne jest przywrócenie połączeń kolejowych Ostrołęki z Warszawą, Olsztynem Białymstokiem, a także budowa nowego połączenia drogowego z Warszawą, co znacznie ograniczyłoby ruch samochodów osobowych.	Nie uwzględniono. Największy, decydujący wpływ na przekroczenia poziomu docelowego benzo(α)pirenu w powietrzu w powiecie ostrołęckim ma emisja powierzchniowa – z ogrzewania indywidualnego. Wpływ emisji komunikacyjnej jest znikomy, dlatego też nie wprowadza się działań naprawczych związanych z tym rodzajem emisji benzo(α)pirenu. Jednakże Program zawiera szereg działań kierunkowych dotyczących obniżenia emisji liniowej.
11.	Z problemem ograniczenia emisji benzo(α)pirenu nie są w stanie uporać się sami mieszkańcy, ani też samorządy gminne i powiatowe, a z programu wynika, że tylko na nich ciążyć będą te obowiązki	Zadania związane z obniżeniem emisji powierzchniowej mogą być finansowane ze środków własnych samorządów, jak również Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, innych funduszy celowych.
Starosta Płocki		
12.	Opiniowany projekt programu ochrony powietrza posiada niewystarczające zapisy dotyczące kierunków ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim. Przeważającą część programu stanowi diagnoza stanu i źródeł emisji benzo(α)pirenu w powietrzu, zaś same kierunki działań programowych są ujęte marginalnie i sformułowane zbyt ogólnie. W zaproponowanej formule mają jedynie charakter postulatywny, co nie gwarantuje uzyskania do 2013 r. zakładanych efektów ekologicznych, a tym samym osłabia skuteczność tak ważnego dokumentu.	Zgodnie z §9 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 lutego 2008r. w sprawie <i>szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza</i> , programy ochrony powietrza powinny

Lp.	Treść uwagi (wniosku)	Komentarz Departamentu Środowiska
		<p>określać niezbędne środki mające na celu osiągnięcie poziomów docelowych benzo(α)pirenu w powietrzu, które nie pociągają za sobą niewspółmiernych kosztów. W województwie mazowieckim dla niektórych stref zostały określone programy ochrony powietrza ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10. Wszelkie działania dotyczące ograniczania emisji pyłu zawieszonego PM10 przyczynią się również do ograniczenia emisji benzo(α)pirenu, który jest składnikiem PM10. Także koszty powyższych programów już są określone i działania naprawcze muszą być tam realizowane. Natomiast wprowadzanie dodatkowych działań naprawczych, które miałyby przyczynić się do obniżenia stężeń benzo(α)pirenu poniżej poziomu docelowego jest nieopłacalne i nieuzasadnione ekonomicznie, gdyż w tym przypadku należałoby objąć wymianą ogrzewania praktycznie całe obszary miejscowości, w których</p>

Lp.	Treść uwagi (wniosku)	Komentarz Departamentu Środowiska
		występują przekroczenia, co byłoby zbyt dużym obciążeniem finansowym dla społeczeństwa..
13.	Projekt programu nie określa niezbędnych środków mających na celu osiągnięcie poziomów docelowych benzo(a)pirenu dla każdej strefy, tak jak to wynika z § 9 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza (Dz. U. Nr 38, poz. 221).	Wyjaśnienie. Zgodnie z pismem Ministra Środowiska z dnia 23 kwietnia 2008 r. znak: DZKiZROP-072/1180/2008/mz : "Do decyzji marszałka województwa należy określenie wielkości obszaru objętego jednym programem, jak i określenie rodzaju zanieczyszczeń objętych programem. Istnieje zatem możliwość przygotowania jednego wojewódzkiego programu ochrony powietrza dla wszystkich stref zakwalifikowanych do klasy C w danym województwie". W myśl ww. pisma określono wspólny program ochrony powietrza dla wszystkich stref województwa mazowieckiego, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(α)pirenu w powietrzu.
14.	Powiat płocki, jako że nie musiał opracowywać programu ochrony powietrza dla zapewnienia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszanego PM10, nie znalazł się w tabeli 1 załącznika nr 3 do opiniowanego programu. Nie ma tu także wymienionej strefy płocko-płońskiej, w której stwierdzono przekroczenie poziomu docelowego benzo(α)pirenu. Oznacza to, że dla naszego terenu nie są określone niezbędne środki, o których mowa w § 4 projektu programu, mające na celu osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w powietrzu. Należy podkreślić, iż § 4 w swojej treści nawiązuje do § 2 i załącznika nr 1 do	Do programu wprowadzono zapisy dotyczące kierunków działań zmierzających do przywracania poziomów docelowych benzo(α)piranu w powietrzu, dotyczące wszystkich stref w województwie mazowieckim.

Lp.	Treść uwagi (wniosku)	Komentarz Departamentu Środowiska
	<p>Programu, w którym strefa plocko-płońska została umieszczona. Na naszym terenie zdiagnozowano przekroczenia poziomu docelowego benzo(α)pirenu w powietrzu (na terenie m. Gąbina, Bielska, Staroźreb, Maszewa Dużego w gminie Stara Biała) i fakt ten wymaga - naszym zdaniem - określenia w programie środków i rodzajów działań naprawczych dla strefy plocko-płońskiej. Dla powiatu plockiego jest to sprawa bardzo ważna, bowiem powiat położony jest wokół miasta Płocka, które to realizuje działania programowe w celu zmniejszenia stężeń pyłu zawieszonego PM10. Ponadto - jak wynika z diagnozy -stężenie emisji napływowej benzo(α)pirenu osiąga najwyższe wartości w rejonach bezpośrednio sąsiadujących z miastem Płockiem, co wskazuje na znaczny napływ tego zanieczyszczenia z terenu miasta. Dokonana analiza wskazuje, że emisja napływowa ma dość znaczny wpływ na stan jakości powietrza w strefie plocko-płońskiej. Wydzielenie miasta Płocka jako odrębnej strefy nie powinno mieć znaczenia dla ochrony powietrza, wszak ochrona środowiska nie zna granic administracyjnych.</p>	
15.	<p>W naszej ocenie program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim winien być wzbogacony zapisami określającymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konkretne działania naprawcze (techniczne i technologiczne) kierowane do podmiotów korzystających ze środowiska, - obowiązki organów administracji publicznej mające wpływ na realizację programu, - harmonogram rzeczowo-finansowy planowanych działań, - sposób kontroli oraz dokumentowania realizacji programu i jego efektów 	<p><u>Nie uwzględniono.</u> Zgodnie z §9 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 lutego 2008r. <i>w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza</i>, programy ochrony powietrza powinny określać niezbędne środki mające na celu osiągnięcie poziomów docelowych benzo(α)pirenu w powietrzu, które nie pociągają za sobą niewspółmiernych kosztów. W województwie mazowieckim dla niektórych stref zostały określone programy ochrony powietrza ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu</p>

Lp.	Treść uwagi (wniosku)	Komentarz Departamentu Środowiska
		<p>zawieszonego PM10. Wszelkie działania dotyczące ograniczania emisji pyłu zawieszonego PM10 przyczynią się również do ograniczenia emisji benzo(α)pirenu, który jest składnikiem PM10. Także koszty powyższych programów już są określone i działania naprawcze muszą być tam realizowane. Natomiast wprowadzanie dodatkowych działań naprawczych, które miałyby przyczynić się do obniżenia stężeń benzo(α)pirenu poniżej poziomu docelowego jest nieopłacalne i nieuzasadnione ekonomicznie, gdyż w tym przypadku należałoby objąć wymianą ogrzewania praktycznie całe obszary miejscowości, w których występują przekroczenia, co byłoby zbyt dużym obciążeniem finansowym dla społeczeństwa. Ponadto, z ww. rozporządzenia wynika, że w programach ochrony powietrza sporządzanych ze względu na występowanie przekroczeń benzo(α)pirenu w powietrzu nie określa się obowiązków organów administracji publicznej mających</p>

Lp.	Treść uwagi (wniosku)	Komentarz Departamentu Środowiska
		wpływ na realizację programu, harmonogramu rzeczowo- finansowego planowanych działań, sposobu kontroli oraz dokumentowania realizacji programu i jego efektów.